

מסורת הש"ס

א) ונכמ"י טוסף: בעולם הזה; ב) לקמן מה, ג) שנת קט"ג, ד) כמדות לו: סנהדרין ק"ח, נג, סוטה ח: ז"ק נא, נדה ח, נפסחים ע"ג, ט) ז"ק ק"ח, לעיל ז, יבמות ק"ח: כמדות ע"ה, ו) לקמן פ"ג, ז) ונעיל ה, וז"ל, ח) כמדות טז: ק, תרומות פ"ד מ"ד בסוכות פ"א, תוספתא תרומות פ"ה ס"ה נע"ש, ט) נכש"י שבע"י ונל, י) נדפוס"ר: קידושיה, ונכש"י שבי"ק: אס קיבל אביה קידושיה שהיא מקודשת, י) ונדפוס"ר ונכש"י ר"ק: כמדות, ט) נכש"י שבי"ק: אס קידושיה, ט) נכש"י גיטין כ"א, כלא, ו) ומדומות פ"ד מג"א, ט) ונראה דדבור זה מקומו חסר הדיבור דדוקא, פ) ונדלחפה יבמות ק"ג, ו) ומדומות פ"ד ה"ג,

**תורה אור השלם**

1. אש"י האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חסידים לא עמד ובמושב לצים לא יָשָׁב: תהלים א א
2. לא תסג ולא תסר את בני עמך ואהבת לְעַדְךָ בְּמוֹךְ אָנִי יי:
3. כי יִקַּח איש אשה ובעלה ויהיו הם אחד תמציאן בנשינו כי קדש בה ערות דבר וכתב שם ספר ברייתא ונתן ביה ושלחה מביתו ואררן אשר ילקחה לו לאשה: דברים כד ג
5. והצא מביתו והלכה והיתה לאיש אחר: דברים כד ב

**גליון הש"ס**

גב' מלח שיבוטא. ע"י עז' דף ל"ט ע"א תמיד וסומק: שם אסור לאדם שיקדש את האשה עד שירצנה. ע"י מהרש"א ח"א פ"א דב"ע דף טז ע"א: רוב"י ד"ה האיש וכו' אבל כב' תיבות לא. ע"י בלח שבע פ"א דהורות ד"ה על פיסה:

**מוסף רש"י**

האיש מקדש בו ובשלוחו. והמקדש אסא לחבירו וקדשנה כפי עדים ויאמר תהא מקודשת לפלוני בן פלוני בטובת זו כדת משה וישראל (האורה ח"ב סי'ד). האיש מקדש את בתו. מקבל קידושי בתו קטנה שלח מדעתה (סוטה כג).

ארימלו. טן דו, גופים שונים כל דהו בעל (יבמות ק"ח). בעל ואשתו ואפילו אינו לה אלא לנאות בעלמא (לעיל ז). משל הדיוט הוא שהנשים אומרות טוב לשנת עס גוף שנים משנת אלמנה (כתובות ש"ה). כלומר אשה בכל דהו מחלה לה (ב"ק ק"א). דו. לוי ויתן דיו שמים (סוכה נ"א). עד שתגדל ותאמר בפלוגי אני רוצה. וסמן לגדל דכתיב ונדרשית כד נון נקרא לעברה ונשאלה את פיה (רש"י ד"ף וביה ברש"י בחושן), תורם כדעת בעל הבית. כפי מה שהוא מכיר בו, אס עין יפה אחד

לא) **עלה צידו**. צשכרו אלא כחש צשכרו צרגנותו ו) לא נשמכר כלום:

**דור**. נדור: שנאמר וצמושב לנים לא ישב וזה שאינו צאחד מצלו

צמה ימעקק אס לא צלינות:

הדרן עלך האשה נקנית

**האיש מקדש בו ובשלוחו**. צגמ' יליף לה: כשהיא נערה.

וכ"ש כשהיא קטנה אס קבל י קידושין מקודשת. והאי דנקט נערה אורח ארעא אשמועינן דקטנה לכחילה לא כדמפרש צגמ': גב' מלוה **בו יוסר מצשלוחו**. דכי עסיק גופו צמלות י מקבל שכר טפי: מחריך רישא. לכבוד צבת: שיבוטא. דג: כהא איסורא נמי איכא. אס יכול לקדש צעמנו וקדש ע"י שליח דמלוה שיראנה שום תתגנה עליו: וכי איסמר דרב יוסף. דלמר מלוה הוא דליכא ולאו איסורא אסיפא איתמר: אכל כהא. אע"פ שלא ראתהו ליכא איסורא לומר שמא תראה בו דבר מגונה:

**דאמר ר"ל טז למיסב טן דו**. משל הוא שהנשים אומרות על בעל כל דהו שהוא טוב לשבת עס שני גופים משנת אלמנה: טן. גוף: דו. שנים. ואי קשיא הי"ג גבי דידה איכא איסורא כי ייציב י קידושין לשלוחה ולא חוי לה אין הכי נמי ומיהו מתני' צדידה קאמר דהיא מיקדשא בה ובשלוחה הלכך הא דתנא בה למלוה אשמועינן אכל איסורא לגבי דידה ליכא אכל רישא דאיידי

צדידיה תנא בו משום איסורא: ושלח. צגירושין כתיב ושלח מציתו ומדלח כתב וגירסה ללמדנו כא שהאיש עושה שליח להוליך גט לאשתו: **מלמד שהאשה עושה שליח**. לקבל גיטה קרי ציה ושלחה ו) לא מפיס ה"א: ושלח ושלחה. שני פעמים נאמר צענין: **שכן ישנן בעל כרחו**. הלכך איתנהו נמי על ידי שליחות: **סורס דענפ בעל הבית**. לפי מה שהוא מכיר בעל הבית אס עינו יפה או עינו רעה. עין יפה אחד מארבעים עין רעה אחד מששים ו) שהתרומה לא נאמר בה שיעור מפורש אלא ראשית דגנך (דברים יח) ואפילו כל שהוא:

פיסת

והיתה י מקיש הויה ליציאה מה שליח ואלא הא דתנן י) האומר לשלוחו צא תרומ תורם כדעת בעל הבית ואם אינו יודע דעת בעל הבית תורם בבינונית אחד מחמשים

## האשה נקנית פרק ראשון קידושין

## מ"א.

**האיש מקדש**. השתא בשלוחו מקדש בו מיבעיא. ואין שייך למרן דהכל לאו דוקא ור"ל לא זו אף זו דלא שייך לשנויי הכי אלא צשמי צבות י) אכל צשמי מיצות לא: י) **אי איתמר דרב יוסף אסיפא איתמר**. ולהכי לא מוקי ארישא וכגון שמכירה משום דהא מנ"ל דלמלא

מתני' מיירי צין מכירה וצין אין מכירה ואפי' איסורא איכא ומלמא דרב יוסף לא נדע: **אסור לאדם שיקדש אשה בו**. אע"ג דקמני האיש מקדש לכחילה לא נקט ליה אלא לאשמועינן דין קידושין י):

**כשהיא נערה אין בשחיא קטנה לא**. וא"ת ודלמא

לרצותא נקט נערהב וכל שכן קטנה וי"ל דייק מדקמני כשהיא נערה ולא קמני האיש מקדש את בתו נערה משמע ו) דוקא נערה אכל לא קטנה אי"י י"ל דייק מדלח קמני צמתני האיש מקדש את בתו סמס<sup>ג</sup> כדמנן (כמדות דף מו:). האז זכאי צבתו צקדושיה ולא מפרש נערה כי הכל משמע דהכל דמפרש נערה הוי דוקא ולא קטנה: **אסור לאדם שיקדש את בתו בשחיא קטנה**. ואע"ג דלמר לעיל דאיסורא ליכא משום דטב למיתב טן דו ה"מ צגדולה שהיא מתקדשת ע"י עגמה דכיון שנתרצית ליכא למיחש שמא תחזור אכל קטנה שמתקדשת ע"י אביה<sup>ד</sup> איכא למיחש שמא אס היטה גדולה לא היטה מתרצית ועכשיו שאנו

נוהגים לקדש צבותינו אפי' קטנות היינו משום שצכל יוס ויוס הגלות מתגבר עלינו ואס יס סיפק ציד אדם עכשיו לתם לנאו דרנניא שמא לאחר זמן לא יהיה סיפק צידו ומשצ צמו עגונה לעולם: **ושלח ושלחה מלמד שהשליח עושה שליח**. פ"ה דתרי ושלח כתיב צפרשה וא"ת הא אינטריך חד ושלח למדרש דקטנה ושוטה אינה יכולה להתגרש ו) דהכי משמע ושלח מי שמשלחה והיא ואינה חוזרת פרט לוז שמשלחה והיא חוזרת וי"ל דושלחה צתרא יש שמי דרשות דמני למימר ונתן צידה ולשמוק מדכתב ושלח ש"מ לדרשא ומה"א דושלחה נפקא דרשא אחרת ור"מ פ"י דמושלח אחרון דריש כולוה ודריש שלח דהוה מני למימר ונתן צידה וכן וי"ו דושלחה וכן ה' דושלחה ואידך ושלחה אינטריך להך דרשא דמשלחה ואינה חוזרת וזה

לשון ר"ח דמניא שלח מלמד ששליח פירוש ושלח מציתו אחרון הוה ליה למיכתב ונתן צידה ולמה כתב שלח לומר שעושה שליח הוסיף ה' דכתיב שלחה מלמד שהיא עושה שליח ושלחה הוסיף ו' עוד מלמד שהשליח עושה שליח: **תורם כדעת בעל הבית**. פירוש לפי מה שמכיר צבעל הבית עינו יפה או עינו רעה ויש צתרומה שלג מדות לפי שלא נאמר בה שיעור מפורש אלא ראשית דגנך דמשמע כל שהוא וצירושלמי<sup>ט</sup> מפרש להו א"ר לוי צינונית א' מן החמשים ונפקא ליה מתרומת מכס דכתיב (צמדנר לא) וממחצית צני ישראל תקח אחד אחוז מן החמשים כל מה שאתה אווז אחוז א' מחמשים וכמו שמצינו תרומת מכס אחד מחמשים אף כל תרומה תורם אחד מחמשים ווו מדה צינונית ועין רעה אחד מששים ונפקא ליה מקרא דכתיב (יחזקאל מה) ששית האיפה מחומר החטים וששיתם האיפה מחומר השעורים וחומר הוי שלשים סאין ואיפה ג' סאין נמצא ששית האיפה עולה חצי סאה וכשתורם ששית האיפה מחומר נמצא דהיינו אחד מששים והיינו עין רעה ועין יפה אחד ממ' נפקא ליה נמי מהאי קרא דכתיב ששית האיפה וכתיב נמי צהאי קרא וששיתם כלומר קאי אחומר חטים וחומר שעורים צכל חד וחד איכא שמות דהיינו סאה לשני חומרים ומן ששית האיפה דכתיב צהאי קרא על וששיתם נמצא דהיינו אחד מארבעים דהויא סאה וחצי לששים סאין דהיינו חומר חטים וחומר שעורים ה':

פיסת

לא יקדשנה. אסיפא. דלגבי דידה ליכא איסורא דודאי לא תשאנו אפי"פ שתראה בו דבר מגונה דבכל דהו ניחא לה. כשהיא קטנה לא. כלומר אשמועינן קטנה לא יקדש. אני רוצה. אני רוצה. דאמרינן לעיל דבכל דהו ניחא לה, הני מילי כשהיא עצמה עושה, אבל כשאחר עושה לא. והראב"ד תירץ דהני מילי גדולה אבל קטנה לא. ולדבריו קשיא אמאי עד שתאמר בפלוגי אני רוצה, בעד שתגדיל סגי דגדולה בכל דהו ניחא לה, אלא לאו כדפרישנא ש"מ, דאפילו גדולה כשאחר עושה לא ניחא לה.

### עין משפט ונר מצוה

א א מ"י פ"ג מהל' אישות הלכה יד סמג עשין מה טוש"ע א"ה ע"י ח' סעף א:

ב ב מ"י וסמג שס טוש"ע א"ה עימן לו סעף א: ג ג מ"י וסמג שס טוש"ע א"ה עימן לו סעף ז: ד ד מ"י פ"ל מהלכות שבת הלכה ו סמג עשין ל טוש"ע א"ח ע"י כג סעף א:

ה ה מ"י פ"ג מהלכות אישות הלכה יט סמג שס טוש"ע א"ה עימן לה סעף א:

ו ו מ"י וסמג שס טוש"ע א"ה ע"י לו סעף א: ז ז מ"י שס סמג עשין מח טוש"ע א"ה ע"י לו סעף א:

ח ח מ"י פ"צ מהלכות גירושין הלכה א ופ"ו שס הלכה ג סמג עשין ז טוש"ע א"ה ע"י קק סעף א וסימן קמ סעף א:

ט ט מ"י פ"ה שס הלכה א ופ"ו הלכה ב ד נט סמג שס טוש"ע א"ה ע"י קמ סעף ג:

י י מ"י פ"ז מהלכות גירושין הלכה ד סמג שס טוש"ע א"ה ע"י קמא סעף לח:

יא כ מ"י פ"ד מהל' תרומות הלכה י:

**הנהרות הב"ח**

א) רש"י ד"ה לא עלתה צידו צשכרו אלא רגונותו כחש בשרור לא: (ב) תוב' ד"ה אסור וכו' נוהגים לקדש. נ"ב ע"ל דף קף פ"א:

**מוסף תוספות**

א. אפי"פ דאיכא איסורא דהיילי קידושין. מוס' טון. ב. לאשמועינן אפי"פ כחש בגדולה הויא ברשות האב להתקדש. מוס' הל"ש. ג. ומשמע צין נערה צין קטנה. יטעני"א. ד. מדרעתי. מוס' הל"ש. אכל צשיות לא נדע למי כמוב. אפי"פ דאמרה כפלניו אני רוצה שסא תחזור בה לכשתגדיל. וע"ע צמוס' ר"י חקון. ה. וכולה מילתה אסמכתא דשמואל גופיה קאמר (לקמן נה). חטה אחת פוטרת את הכרי. מוס' כמדות טז ע"ב.

**תוב' ר"י חוקן**

רגונתהא. כחש בשרו. בליק פי"קא **האיש מקדש**

מצוה בו. כל מצוה שמוטלת עליו יעשה בגופו ולא ע"י שליח. מחריך וישא. הוא בעצמו לכבוד שבת היה מחבהב ראש הבמהב באור. שיבוטא. דג. ותתגנה. וישנאנה, ואם הוא ילך כשהוא

לא יקדשנה. אסיפא. דלגבי דידה ליכא איסורא דודאי לא תשאנו אפי"פ שתראה בו דבר מגונה דבכל דהו ניחא לה. כשהיא קטנה לא. כלומר אשמועינן קטנה לא יקדש. אני רוצה. אני רוצה. דאמרינן לעיל דבכל דהו ניחא לה, הני מילי כשהיא עצמה עושה, אבל כשאחר עושה לא. והראב"ד תירץ דהני מילי גדולה אבל קטנה לא. ולדבריו קשיא אמאי עד שתאמר בפלוגי אני רוצה, בעד שתגדיל סגי דגדולה בכל דהו ניחא לה, אלא לאו כדפרישנא ש"מ, דאפילו גדולה כשאחר עושה לא ניחא לה.

<sup>[1]</sup> מארבעים ואס עין רעה אחד מששים (כתובות נ"ט:). עק שיעור חמשים (בבברות סא. מכת"י).